

Asia: VN/13779/2022

Tutkimusorganisaatioille myönnettäviin valtionavustuksiin ja yhteisrahoitteiseen toimintaan liittyvät käytännöt

1 LAUSUNNONANTAJAN TAUSTATIEDOT

Valitse sopivin vaihtoehto

Valtion tutkimuslaitos

2 SELVITYS

Mitä mieltä olette selvityksestä yleisesti? Liittyykö tutkimusorganisaatioille myönnettäviin valtionavustuksiin tai yhteisrahoitteiseen toimintaan esimerkiksi jotakin sellaista, jota selvityksessä ei käsitellä tai oteta huomioon? Jos niin, mitä?

Selvitys oli kattava ja siinä oli hyvin huomioitu eri kokonaisuudet.

3 ERITYISKYSYMYKSET

1. Tutkimusrahoituksen käsitteet ja niihin liittyvät menettelytavat (luku 3.1)

KKV kilpailulainsäädännön huomioiminen myös tilaustutkimuksissa?

Lähtötilanne ja haasteet - kohta

Tässä voisi kuvata enemmän omarahoitusosuuden/vastuuosuuden kattamiseen liittyviä haasteita (kpl 3,6 kuvio 6)

Rahoitusmuoto tulisi selkeästi määritellä jo haku/tilausvaiheessa ja olla sama myös rahoituspäätöksessä

2. Kokonaiskustannusmalliin perustuva rahoittaminen (luku 3.2)

Kokonaiskustannusmalliin perustuva rahoittaminen on kannattettavaa; yhteiseen kustannuslaskentamalliin siirtyminen taas ei (VM työryhmä 2007).

Mikäli viraston/laitoksen kustannuslaskennassa käytetään kustannusajureita (moniportaista vyörytystekniikkaa) (etenkin maksullisessa toiminnassa), tulisi näiden käyttö ottaa huomioon kokonaiskustannusmallissa. Tämä voi tehdä haasteelliseksi yhteiseen kustannuslaskentamalliin siirtymisen. Ajuritiedostoja käytetään maksullisen toiminnan palvelutuotannon kustannusten kohdistamisessa sellaisissa virastoissa, joiden rahoitus pohja on laaja-alainen.

3. Lainsäädännöllinen kehittäminen (luku 3.3)

Tutkimusjaosto pohti myös mahdollisia asiakokonaisuuksia, joista voitaisiin säätää.

Näitä voisivat olla esimerkiksi tutkimusorganisaation määritelmä, julkisen tutkimuksen määritelmä, tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien avustaminen, taloudellisen ja ei-taloudellisen toiminnan avustamisen, kokonaiskustannusmallin käyttö, maksatushakemusten ja myöntöpäätösten vaatimukset sekä valvontaan liittyvä tehtävien eriyttäminen. -> Emme kannata liian laaja-alaista säätelyä -> on jäykkä muutoksille ja voi tulla tulkintaongelmia.

4. Arvonlisäveron kirjanpidollinen käsittely (luku 3.4)

Ei lausuttavaa.

5. Tutkimus-, testaus- ja kokeiluinfrastruktuurit (luku 3.5)

Vaikeasti ymmärrettävä kappale.

6. Talouden käsitteet (luku 3.6)

Ei lausuttavaa

7. Usean toimijan yhteistyössä toteuttamat hankkeet (luku 3.7)

Ei lausuttavaa

4 VALTIONAVUSTUSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Voitte antaa yleistä palautetta valtionavustustoiminnan kehittämistä ja valtionavustusprosessin digitalisointia varten.

Raportin käsitteistö oli paikkapaikoin vaikeaselkoista. Samassa kappaleessa kerrottiin valtionavusta ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta. Mikäli tämän pohjalta tehdään ohjeistusta olisi toivottavaa, että valtionavustus ja yhteisrahoitteinen toiminta erotetaan toisistaan.

Digitalisointi: Raportointia ei voida täysin automatisoida, sillä kaikki kulut kiekussa eivät välttämättä ole hyväksymiskelpoisia. Vuosibudjetit saattavat toteutua eri tavalla kuin on suunniteltu eli jonain vuonna voi tulla ylikirjauksia, joita ei voi laskuttaa, jotta seuraaville vuosille jää tarvittava rahoitus. Rahoittajaraportoinnissa tarvitaan viraston asiantuntemusta, jota ei voi ulkoistaa Palkeille.

Tilastokeskuksen kyselyjä tulisi yksinkertaistaa (käsitteet ja määritelmät), jotta niitä voitaisiin käyttää yhdenvertaisen tiedon lähteenä.

Karasjärvi Janna
Ilmatieteen laitos